

Mše svatá – Bohoslužba oběti

Bůh stvořil člověka, aby byl šťastný, možná i proto je člověk nazýván **homo festivus** – člověk slavící. Při domácí oslavě je důležitý **stůl**, u kterého se setkáváme. Chystáme na něj ubrus, prostírání, květiny, pokrmy, nápoje, aby se všem líbil a dobře se u něho cítili. Stůl je středem setkání, a to nejen v našich domovech, ale i v domě Božím.

Církev se setkává, po vzoru Ježíšovy velikonoční hostiny, u stolu, který je v pomyslném středu společenství. Hoří na něm svíce – symbol života, popřípadě je ozdoben živými květinami (nikdy ne umělými). Není však stůl jako stůl. Obětní stůl, **oltář, je večeřadlem**, kde si připomínáme Ježíšovo ustanovení eucharistie, **Golgotou**, kde se zpřítomňuje Ježíšova oběť i **místem oslavení**, kde se setkáváme s Ježíšem, který má proměněné tělo. Můžeme říci, že je to **jedno z neposvátnějších míst** v kostele, a proto k němu přistupujeme s úctou a nikdy ho nepoužíváme k jiným účelům.

Má-li oslava dopadnout dobře, musíme **připravit místo slavení a s ním i své srdce**. Přípravné obřady má doprovázet vnitřní modlitba.

Kdo vidí prvně **obětní průvod**, ptá se: „**Co se to přináší?**“ Jen konvičky s vínem a vodou a hostie? Ne. Darů je mnohem více.

První je dokonce nezbytný. „Přinášíš-li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar.“ **Prvním darem je usmíření**, to je Ježíšova podmínka, aby mohl přijmout i nás. Z lidských nedorozumění je jen jedna cesta: dát odpuštění a přijmout odpuštění. Je třeba odpustit hříchy, protože i my potřebujeme odpuštění. Třikrát je nám to ve mši svaté opakováno – na začátku při kajícím úkonu, nyní, když přinášíme dary a v neposlední řadě při pozdravení pokoje. To není záležitost sympatie, ale toho, že chci.

Dalším darem má být **čistota srdce**. „Smyj ze mě Bože mou nepravost a očist' mě od hříchů.“ Takto se modlí kněz, když si vodou symbolicky umývá ruce. Chtějme být s Bohem, pozorně mysleme jen na něho, plni vděčnosti za odpuštění hříchů, nemysleme na zlo, které se stalo, ale na dobro a lásku, které přichází. Čisté srdce je srdce milující.

Třetí dar je dar hmotný. Ano, **sbírka** je také liturgický úkon, často se nejedná jen o peníze pro farnost, ale i dar pro ty, kteří naši pomoc potřebují. Je dobré, když se sbírka přináší v obětním průvodu zároveň s dary chleba a vína a nezasahuje do dalších částí bohoslužby a všichni se mohou plně soustředit na prožívání modliteb.

Konečně **posledním darem je dar našeho života**. Když je na oltáři miska s hostiemi a kalich s vínem, máme Bohu dát sebe. Kněz se modlí tichou modlitbu „S duší pokornou a se srdcem zkroušeným prosíme, Bože, abys nás přijal. Ať se dnes před tebou staneme obětí, která se ti zalíbí.“ Tím je řečeno vše. V té chvíli položme s hostiemi a vínem na oltář své práce, radosti, starosti a trápení, svůj život, který chceme nabídnout Bohu jako oběť. Staňme se chlebem a vínem v Kristových dlaních.

Celou přípravu završuje **modlitba nad dary**. Ve mši svaté nejsme jen diváci posvátné bohoslužby (jak tomu bylo kdysi), ale jsme pozváni, abychom ji **spoluvytvářeli**. Proto nás kněz vyzývá: Modlete se bratři a sestry, aby se má i vaše oběť zalíbila Bohu Otci

všemohoucímu.... Na zapojení nás všech záleží, proto mají být všechny naše odpovědi, náš zpěv, naše gesta, která děláme, pravdivá a upřímná.

Nyní se blíží vrchol slavení, který nese název **eucharistie** – díkůvzdání. Začíná **prefací**. Děkuje se za krásu stvoření a za dílo spásy, protože to jsou největší Boží dary. Preface je velkolepý děkovný chvalozpěv, který je oslavuje. Začíná dialogem, který nás má „vtáhnout“ do slavení: „Pán je s vámi. Tedy vzhůru srdce!“ Kde je naše srdce? Máme ho u Pána? Nebo je zaměstnané starostmi někde na zemi – u přípravy oběda, v práci, u sportu, u povinností, ... Všechny starosti i radosti jsme před chvílí položili na oltář. **Mějme nyní nerozdělené srdce jen pro Boha. Mysleme jen na Něho.** Celý tento chvalozpěv završme zpěvem **Svatý**, k němuž přidáváme zpěv z Květné neděle: Požehnaný, jenž přichází...

Pak nás bohoslužba přenese přímo do večeřadla. Slavení pokračuje jednou z Eucharistických modliteb. Jejím středem je **proměňování**. **Důležitá jsou zde slova vyzývání Ducha Svatého, kdy kněz vztahuje své ruce a říká: „... proto Tě Otče prosíme: posvěť svým Duchem tyto dary, které před Tebe klademe...“** Od této chvíle se začíná proměňovat, v této chvíli poklekáme (pokud nám to zdravotní stav dovoluje) a klečíme až do konce eucharistické modlitby (v některých zemích se stojí). Jaký je **význam klečení? Poklekáme jen ve chvíli, kdy mezi nás přichází Bůh. Jen jemu se klaníme.** Teď se věčnost protíná s naší přítomností. Teď vrcholí audience. Já smím být tváří v tvář Nejvyššímu Králi.

Slyšíme slova kněze, který je říká v Ježíšově jménu slova vyslovená při poslední večeři: „Vezměte a jezte z toho všichni. Toto je moje tělo, které se za vás vydává.“ A vidíme pozvednutou hostii, jako byl vyzvednut na kříži Ježíš. Pak slyšíme, že po večeři Ježíš vzal kalich a řekl: „Vezměte a pijte z něho všichni. Toto je kalich mé krve, která se prolévá za vás a za všechny na odpuštění hříchů. Toto je smlouva nová a věčná. To konejte na mou památku.“ A my jsme přesně u toho Ježíše, který právě pozvedá kalich, upřeme na něho svůj pohled, **to není vzpomínka, to je zpřítomnění poslední večeře i Ježíšovy smrti na Golgotě.** V jediném okamžiku se zde střetávají nejdůležitější události spásy.

Modlitba, která následuje po proměnění vypočítává to, za co Kristus tuto oběť vykonal. Ihned po proměnění vyslovujeme **tajemství víry**. Oč prosíme? V čem spočívá ono tajemství? Prosíme vlastně o konec světa. Kdyby nás Bůh vzal za slovo, jsme na to připraveni? Jsme skutečně plni očekávání jeho příchodu? Odpovězme s apoštolem Petrem: „Pane, ke komu bychom šli. Ty máš slova věčného života.“

Modlitbou Páně začíná část mše svaté nazvaná **přijímání**. Modlíme se slovy, které nás naučil Ježíš a pak si vzájemně přejeme pokoj. Naplno si uvědomujeme, že jsme všichni děti nebeského Otce, který nás posvěcuje a volá do svého království. Miluje nás a jeho vůlí je, abychom se i my navzájem měli rádi. Když o to usilujeme, jsme připraveni k nebeské hostině – ke svatému přijímání.

Jak správně chápat přijímání? Vzpomeňme na poslední večeři. Pán Ježíš jako by prosil: „Dovolte mi, abych žil ve vás. To konejte na mou památku.“ A naplněním této jeho touhy je právě eucharistický chléb. Můžeme říct, že **jde o geniální vynález jeho lásky. Jsme stvořeni pro něho, jen on sám nás může naplnit. A svaté přijímání je jedním z vrcholných způsobů, jak toho dosáhnout.**

Zde se setkává touha našeho Pána, který touží po nás, a touha učedníka, který touží po svém Pánu. Toužit po tomto setkání je jakási podmínka svatého přijímání. Často ale sami sebe přistihneme, že nám tato touha chybí, že je v nás tato hluboká potřeba duše z nějakých příčin potlačena. Pak nastává situace, že jsme pozváni na hostinu, ale my nabídku hostitele odmítneme. Stojíme v horku dne u pramene vody, máme žízeň, ale nenapijeme se. Jako bychom říkali: „Nepotřebujeme to, co nám nabízíš.“ Mnohdy je příčinou náš hřích. Ano, je pravda, že hřích je překážkou, ale hřích těžký, smrtelný. Naše každodenní hříchy nám Bůh odpouští pro naši lítost a tu jsme vzbudili již na začátku mše svaté. **Svaté přijímání není pro lidi dokonalé a svaté, ale pro slabé, aby se svatými stali.** Ale ani těžký hřích nemusí být překážkou, pokud najdeme cestu do zповědnice a obnovíme naše přátelství s Bohem. Pán Ježíš neřekl, postavte se a dívejte se, ale vezměte a jezte. Na těch slovech není nic nesrozumitelného.

Po vyzvání „**Beránku Boží,** který snímáš hříchy světa...“ při kterém máme probudit svou touhu po něm, již přistupujeme k svatému přijímání. Na výzvu kněze: „Tělo Kristovo“ odpovídáme opět: „Amen.“ Toto zvolání je našim vyznáním: „Věřím, že je to skutečně Tělo Kristovo.“ Přijímáme eucharistii a vstupujeme do nejosobnějšího rozhovoru s Ježíšem. Jde o chvíli, kdy není nic důležitějšího než můj Pán, stvořitel vesmíru, který mne nazval svým přítelem. **Bůh je s námi stále, ale my jsme mu nejbliže ve chvíli svatého přijímání.** Mysleme na to a dobře prožijeme tento vzácný okamžik.